

na Kranjskem, katerega namerava ustanoviti visoka vlada in predlaga prispevek 1155 gld., t. j. 30 % vseh stroškov. Dež. predsednik baron Hein priporoča, da naj se dovoli 50 %. Poročevalec vzdržuje svoj predlog, ki se tudi sprejme. — Posl. baron Schwegel poroča o nakupu zemljišča poleg Rudolfinuma v muzejske nameste in imenom finančnega odseka predlaga: Deželni odbor se pooblašča, da se v svrhu pospeševanja prizadevanj glede premeščenja kakega c. kr. obratnega ravnateljstva drž. železnice v Ljubljano, dogovori z mestno občino ljubljansko glede eventuelne zamene za Bežigradom ležečih, deželi lastnih parcel za parcele v načrtu kot skupina I., parceli 1 in 2 zaznamovanih, 1134 62 □² merečih parcel s pogojem, da se poravna diferenca mej kupno ceno parcel za Bežigradom in kupno ceno parcel mestne občine na Tržaški cesti, določeno na 5 gld. za □⁰, to pa za slučaj, da se posrečijo pogajanja glede ustanovitve železniškega prometnega ravnateljstva v Ljubljani. Če bi ta pogajanja tekom jednega leta ne imela uspeha, naj se za dogovorjeno ceno kupijo rečene parcele in glede njih porabe stavijo svoj čas primerni nasveti. Predlog se sprejme brez debate. — Prošnji gospodarskega odbora v Št. Petru na Krasu in podobčine Klenik za podporo za vodovod se izročita deželnemu odboru v rešitev (poročevalec posl. Višnikar). — Posl. dr. Schaffer poroča imenom železniškega odseka o predlogu glede ustanovitve c. kr. železniškega prometnega vodstva v Ljubljani. Poročevalčevi predlog ki gre na to, da naj se vlada naprosi za ustanovitev, da se oprostite nove zgradbe v ta namen 25 let deželnih priklad in da naj dežela skupno z interesovanim ljubljanskim mestom o tej zadevi postopa, se sprejme ednoglasno. — Posl. Kersnik poroča imenom upravnega odseka o uvrstitvi nekaterih v kamniškem cestnem okraju se nahajajočih občinskih cest mej okrajne ceste. Uvrstitvi se pritrji. Isti poslanec poroča o preuredbi § 5. zakona z dne 13. januarja 1882. dež. zak. št. 25. leta 1886, o odkupu posestev se držočih novčih in prirodinskih davščin za cerkve, župnije in njih organe, z dotičnim načrtom zakona. Dotični zakon se sprejme in pritrji resoluciji, da naj deželni odbor v prihodnjem zasedanju predloži še druge potrebne premembe tega zakona. — Na predlog poročevalca posl. Povšeta uvrsti se občinska cesta od Podreče do smledniškega mostu med okrajne ceste. — Združitvi vasi Gnadendorf in Hutterhäuser z mestom Kočevjem se pritrji. (poroč. posl. Tavčar). Prošnje: Vasi Čadež pri Trebnjem, da bi deželni tehnik pregledal, kako bi se ondi napeljala pitna voda; posestnikov vasi Breže, da bi se vodovod Vinice-Sušje podaljšal do vasi Breže (poročevalec posl. baron Reclibach; občine v Kropi, Kamnigoric in Ovsiši za ustanovitev zdravstvenega okrožja v Kropi (poroč. posl. Kersnik); županstva v Vel. Poljanah za preuredbo zakona o licenciranju plemenskih bikov (poroč. posl. Povše) — se izroče deželnemu odboru v primerno rešitev oziroma nadaljno poizvedovanje. Istotako se izročita deželnemu odboru v rešitev prošnji cestnega odbora v Radovljici za uvrstitvev okrajne ceste Lesce-Radovljica in Kamnagorica-Kropa-Podnart med deželne ceste in ona županstva v Staremtrgu in okrajnocestnega odbora v Črnomlji za napravo ceste iz Starega trga do Broda ob Kolpi (poroč. posl. Kersnik). — Posl. Lenarčič poroča o prošnji županstva v Gorenjem in Dolenjem Logatcu za podporo v svrhu naprave vodovoda in imenom upravnega odseka predlaga: Logaški občini dovoli se za zgradbo vodovoda od proračunanega zneska 30 % ako država, kakor je to navadno, dovoli iz melioracijskega zaklada 50 % prispevka. Znesek te podpore postavi se v proračun leta 1896, ter se ima delo izvršiti, kadar bode deželni hidrotehnik izvršil ona vodovodna dela, katera so sedaj vže v izpeljavi, ali pa če mu bode mogoče, mej tem časom tudi to delo nadzorovati. Ako bo pa občina hotela delo prej izvršiti, mora ona pokriti one stroške nadzorstva, kateri presegajo proračunani zmesek tega nadzorstva. V tem slučaju pa mora občina dotičnega naznaniti deželnemu

odboru in šele poodobrenju te korporacije sme tak tehnik poslovati pri nadzorstvu tega vodovodnega dela. (Deželnemu odboru se naroča, da stori potrebne korake v dosego državne podpore. — Poslanec Klun je proti predlogu. Posl. Arko in Hribar ga toplo priporočata, o predlogu se zaradi nesklepčnosti zbornice ni moglo v tej seji glasovati.

— † **Nadvojvoda Albreht.** Občinski svet ljubljanski je imel minoli torek svojo sejo. Mestni župan se je v toplih besedah spominjal slavnega vojskovodje avstrijskega, umrlega nadvojvode Albrehta in je v znak žalovanja zaključil sejo, čemur je občinski svet odobrova enoglasno pritrtil. — Raz vseh javnih poslopij v Ljubljani vise v znak žalovanja črne zastave. — Pri deželnem predsedstvu oglašili so se te dni zastopniki raznih tukajšnjih korporacij in društev, proseč je, da na Najvišjem mestu sporoči njih najodkritosrčneje sožalje povodom smrti nadvojvode Albrehta. — Truplo visokega pokojnika prepeljejo v soboto po noči iz Arko na Dunaj. — Slovesni pogreb so bo vršil v torek dne 26. t. m. ob 3. uri popoldne na Dunaji.

— **Presvitli cesar** je vsled smrti svojega strijca nadvojvode Albrehta pretrgal svoje bivanje na francoski rivijeri in se povrnil na Dunaji.

— **Krško.** Vsled občne želje je sklical dne 17. febr. župan dr. Mencinger volilni shod. Zbralo se je od 80 volilcev okoli 50. V poljudnem, jedno uro trajajočem govoru, je razložil pomen volitve in dokazal, da za slovenskega poslanca ni prostora v koaliciji. Radi tega je priporočal g. profesorja Tomo Zupana kandidatom. Gospod profesor Tomo Zupan se je namreč pismeno izrazil, da se bode v opoziciji potegoval za koristi slov naroda. Navzoči volilci so mej glasnim odbravanjem sprejeli kandidatom g. prof. Zupana.

— **Deželni zbor kranjski** zaključil se je dne 16. februarja zvečer s „Slava“ klici na presvitlega cesarja.

— **Za slovensko šolo v Velikovci** so zložili in poslali družbi sv. Cirila in Metoda duhovniki rojeni v brezniški župniji 300 K. Darovali so: Veleč gg. Ivan Dolžan, župnik na Trsteniku 20 K; Ignacij Frtin, župnijski upravitelj v Fužinah (Weissenfels) 10 K; Frančišek Finžgar, semeniški duhovnik v Ljubljani 6 K; Urban Golmajer, tomajski dekan v pokoji, častni kanonik 20 K; Tomaž Kajdiž, dekan v Moravčah (že poprej 6 K.) 14 K; Anton Mežnarec, mestni župnik in dekan v Kranji 40 K; Josip Pogačnik, župnik v Kotljah na Koroškem 20 K; Ivan Pristov, kapelan v Črnomlji (že poprej 2 K.) 4 K; Josip Pristov, kapelan v Dobu 10 K; Simon Pristov, beneficijar v Št. Vidu pri Zatičini 20 K; Dr. Ivan Svetina, gimn. profesor v Ljubljani, ud. nadzorništva družbe sv. Cirila in Metoda (že poprej 10 K.) 26 K; Frančišek Vohinc, župnik v Križah pri Tržiči, zlatomašnik 20 K; Anton Zupan, kapelan c. in kr. mornarice v mornarski bolnici v Pulji 10 K; Frančišek Zupan, župnijski upravitelj v Poljanah v Istri 20 K; Mihael Zupan, župnik v Sostrem 20 K; Tomo Zupan, gimn. profesor, prvomestnik družbi sv. Cirila in Metoda (že poprej 20 K.) 40 K. S tem darom si je pridobila skupina duhovnikov Brezničanov pokroviteljstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Zastopnik pri veliki skupščini bo najmlajši župnik, za sedaj veleč. g. Josip Pogačnik, župnik v Kotljah na Koroškem. Nabiratelj, kateri se gospodom darovateljem iskreno zahvaljuje, izrekla se je od neke strani želja, da bi se spopolnila še druga pokroviteljina, katere polovica je z nabranim zneskom že vplačana. Ako je več gospodov rojakov te misli, — živeli! Potem bi bil poleg najmlajšega župnika drugi zastopnik pokroviteljev najstarejši kapelan. — Naj dostavimo temu poročilu nekatere stavke iz pisma, s katerim je gospod nabiratelj spodbudil svoje rojake, da so zložili navedeno svoto: „Odkar je družba sv. Cirila in Metoda razglasila sklep, da hoče ustanoviti v Velikoveu štirirazredno

slovensko šolo, katero bodo vodile šolske sestre, začeli so jej v obilnejši meri prihajati darovi, zlasti od duhovske strani. Obilnih darov bo pa družba tudi potrebovala, da srečno izvrši ta svoj pogumni a velevažni ukrep Slovenska šola v Velikoveci pod vodstvom šolskih sester bo brez dvombe rešilno zavetišče premnogim slovenskim otrokom v tužni Koroški ne le v narodnem, ampak prav tako tudi v verskem oziru. — Ne dvomim, da bo šola izvrstnih odgojiteljic — šolskih sester — v kratkem času raztezala svoj blagodejni vpliv ne le po bližnji velikovski okolici, ampak po vsej Koroški, koder se še glasi slovenska govornica. — Brezničani smo nekako sosedje koroškimi Slovencem; naši očetje so bili od nekaj v prijateljski dotiki z njimi. Pokažimo jim duhovniki Brezničani ob priliki, ki je zanje v verskem in narodnem oziru tako eminentne važnosti, skupno svoje simpatije s tem, da zložimo za šolo v Velikoveci 200 kron, kolikor znaša pokroviteljina za družbo sv. Cirila in Metoda. Morda spodbudimo s svojim izgledom tudi druge skupine duhovnikov ali neduhovnikov, da začnô pristopati na ta način kot pokrovitelji družbi sv. Cirila in Metoda. — Da se izrečena nada uresniči, to je tudi naša iskrena želja.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Imenovanje.** Učni minister je imenoval stolnega župnika v Ljubljani, g. Janeza Flisa, in profesorja na gimnaziji v Novem mestu, g. Ivana Verhovca, konservatorjema centralne komisije za ohranitev umetninskih in zgodovinskih spomenikov.

— **Ljubljanski javni napisi.** O pritožbi mestne občine ljubljanske zoper prepoved deželnega odbora kranjskega glede samoslovenskih javnih napisov, vršila se bode obravnava pri upravnem sodišči na Dunaji dne 20. marca t. l.

— **»Glasbena Matica«** v Ljubljani priredi svoj prihodnji veliki koncert dne 7. marca t. l.

— **Vreme.** Po neprestanem snežovanju se je zadnje dni vreme ustanovilo in imamo zdaj jasne in občutno mrzle dneve. V jutro kaže toplomer do 15 stopinj pod ničlo. Moč solnca je opoldne pač taka, da se sneg taja, a z ozirom na debelo snežno odejo in na pozni čas že, v katerem smo, je pač želeti skorajšnje premembe glede sedanjega suhega vremena. Treba je v kratkem poštenega juga, da ugonobi debel sneg, sicer — bo ozimini slaba pela.

— **Novo podružnico kmetijske družbe kranjske** so ustanovili v nedeljo dne 17. t. m. v Velikih Laščah za občino Vel. Lašče in za sosednje občine.

— **Za konjerejce.** Po prizadevanju samostalnega konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske se bodo letos na Kranjskem spuščali brezplačno cesarski žrebeci.

— **Za napravo vodovoda** v občini Selce v postojnskem okraju je dovolilo poljedelsko ministerstvo 1800 gld. Vsi stroški so proračunjeni na 4545 gld.

— **Na c. kr. strokovni šoli za lesno obrt v Ljubljani** otvori se prihodnji mesec oddelek za pletarstvo. Strokovnim učiteljem je imenovan gosp. J. Baran iz Sobjeslava. V prosep pouka otvoril se bode še letošnje leto vrt za pridelovanje vrbovine in sicer na Tivolskem travniku poleg drsališča, kateri prostor je mestna občina v to svrhu brezplačno prepustila. Da se v Kropi in Kamnigoricah glede na tamošnjo bodo čim preje udomači pletarski obrt, sklenil je deželni odbor dovoliti za učence iz omenjenih krajev posebne ustanove. Ker je sodba strokovnjakov, da bi bil tudi popotni pouk o pletarstvu potreben, namerava se tudi tega uvesti.

— **I. letošnje porotno zasedanje** pri tukajšnjem deželnem sodišči se prične v pondeljek dne 25. t. m. in pridejo na vrsto: Lovro Rožnik in Janez Zore, teško telesno poškodovanje; Janez Kralič; 26. febr. Jože Koren in Jože Rahné, tatvina iz navade; 27. febr. Andr. Furlan, tatvina iz navade. Dve ali tri obravnave se še razpišejo.

— **Ustrelil se je** v noči mej 18. in 19. febr. v neki šupi za Trnovim v Ljubljani 15letni realec Milan Meden. Povod samomoru je baje slabo šolsko spričevalo.

— **Nezgodna na južni železnici.** Dne 20. t. m. v jutro trčil je iz Ljubljane idoči mešani vlak na Lazih na ondi se nahajajoči tovorni vlak. Stroja in nekaj voz se je znatno poškodovalo. Druge nesreče ni. Nesrečo je menda povzročila gosta megla.

— **Življenje rešil.** Pred kratkim sta se vračala ob velikem snežnem viharju posestnika Anton Penko in Anton Kurent iz Il. Bistrice in tri ure oddaljeno Nadanje Selo domov. Mej potoma je Kurent opešal. Penko ga je zadel na rame in nekaj časa nesel. Pošle so pa tudi temu moči, nakar je Kurenta pustil ob potu, sam pa hitel v bližnjo domačo vas in sklical ondi ljudi, ki so šli po otrpjenega Kurenta in ga prenesli v najbližjo hišo, koder so ga po 18urnem drgnenju zopet k zavesti spravili.

— **Ponesrečil je** vsled lastne neprevidnosti dne 11. t. m. 18letni Anton Smolej iz Koroške Bele v tovarni kranjske industrijske družbe na Savi. Zlomilo mu je večkrat desno roko in obe nogi.

— **K smrti obsojeni.** V Vrasji na Ogerskem so kmetje nekega skopuha zvezali, vlekli v klet in ga pretepali, da so ga na pol ubili. Njegovo devetdesetletno mater so ubili. Dva tisoč goldinarjev denarja so odnesli in več dolžnih pisem uničili. Sodišče je tri obsodilo na vešala, druge pa v petnajsetletno in dosmrtno kazen.

— **Zadušil se v gnojni jami.** V Mühlhelu pri Ljubnu na Gorenjem Štajarskem je neki otrok pal v gnojno jamo in se zadušil.

— **Sneg v Ameriki.** V južnem delu Georgie je pal jako debel sneg. V jednom samem kraju je vsled snega in mraza poginilo 2500 ovac.

— **Mraz.** Nenavaden mraz je letos skoro po vsej Evropi. Tudi iz Italije prihajajo poročila o nenavadno hudi zimi. V Padui in Bologni imeli so te dni po 9°, v Parmu in Modeni po 10°, v Cremoni in Baresu po 11°, in v Turinu in Mirandoli pa celo po 14° mraza, kar je nenavadno veliko za tamošnje razmere. V Messini našli so jednega moža zmrznenega.

— Ravno tako je tudi mraz na Ogerskem. V Budimpešti imeli so te dni 10° mraza, v nekaterih krajih ga je pa bilo celo do 18°. — V Galiciji in Bukovini je pa pal meter debel sneg in je več dni bilo ustavilo vso vožnjo po železnicah.

— **Poskušen rop.** V jedni najživahnejših ulic v Levovu so napali v neki kleti za sadje mladi dečaki trgovca s sadjem Gorczakowskega in ga tako pobili, da so mislili, da je mrtev. Umrl je nesrečnež v bolnici, zločinca pa ima policija. V kleti so vse oropali.

— **Nevarno opeknel se je** neki delavec Palaloni barvilnici za svilo na Dunaji. Pal je v kotel z vrelo vodo.

— **Vlaka vkupe trčila.** Pri Hlinskem na Češkem sta vkupe trčila tovorni in mešani vlak in je bilo sedem ljudi hudo poškodovanih.

— **Poskušen umor in samomor.** V Čejovu na Češkem je Janez Kratochwil ljubil neko dekle in ž njo imel otroka. Pred tremi leti je moral k vojakom. Zgovorila sta se, da se vzameta, ko so povrne od vojakov. Ko je prišel od vojakov, so pa dekletovi stariši se upirali tej ženitvi. Sklenil je zatorej ljubico ustreliti, potem pa sam sebe. Šel je neki večer v hišo k svoji ljubici, hitro ugasnil luč in štirikrat z revolverjem ustrelil na njo. Potem je bežal iz hiše in se zunaj sam ustrelil. On je bil takoj mrtev, dekleta pa v temi ni dobro zadel in jo je le malo poškodoval.

— **Najstarši hišnik v Pragi.** Te dni je umrl v Pragi najstarši hišnik (Hausmeister). Imel je 86 let in je svojo službo vedno pri jedni hiši opravljal 58 let.